

263
78

Latvijas Komunistiskās partijas CK
Partijas vēstures institūts -
PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūta filiāle

Latvijas Komunistiskās partijas CK
Sociālpolitisko pētījumu institūts -
PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūta filiāle

PA-200.f.

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1920.-1991.gads

Ar LKP CK 1977.gada 17.maija biroja lēmumu "Par LKP CK Partijas vēstures institūta izveidošanas datuma precizēšanu" par LKP CK Partijas vēstures institūta izveidošanas datumu tiek noteikts 1920.gada 22.septembris, pamatojoties uz institūta sagatavoto izziņu.¹ Izpētot institūta Partijas arhīva fondu materiālus, nonāca pie šāda secinājuma, ka 1920.gada 22.septembrī Maskavā LKP Ārzemju birojs pieņēma lēmumu par LKP vēstures komisijas izveidošanu.² Tā pastāvēja līdz 1936.gadam un 16 gados lika pamatus LKP vēstures zinātnei. Tika radīts plašs LKP arhīvs, kurā glabājās dokumenti, kas atspoguļoja LKP (Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas, Latviešu novada sociāldemokrātijas, Latvijas sociāldemokrātijas) darbību no 1904.gada, kā arī dokumenti par revolucionāro kustību sākot ar 19.gs. 90-iem gadiem, kā uzsaukumi, revolucionāru atmiņas, reti partijas izdevumi u.c. No 1920.1936.ga-

¹ LVA, PA-101.f., 42.apr., 8.lieta, 14.lapa.

² LVA, PA-55.f., 1.apr., 10.lieta, 59.lapa.

dam tika izdotas 14 grāmatas, t.sk., 7 rakstu, atmiņu un dokumentu krājumi un 2 albūmi.³

Ar 1945.gada 8.-12.jūnija LK(b)P CK biroja lēmumu tiek izveidots LK(b)P CK Partijas vēstures institūts - VK(b)P CK Marksa-Engelsa-Ļeņina institūta filiāle ar LK(b)P CK pastāvīgas nodaļas tiesībām un noteikti institūta uzdevumi - dokumentu un literatūras vākšana un izpēte par revolucionāro kustību un LKP vēsturi, monogrāfiju, rakstu krājumu u.c. sagatavošana un izdošana, marksisma-ļeņinisma klasiķu darbu tulkošana un izdošana, dokumentu apkopošana un izdošana par LKP darbību Lielā Tēvijas kara laikā u.c.⁴

Ar 1945.gada 25.septembra LK(b)P CK biroja lēmumu tiek apstiprināts institūta Nolikums, ar kuru tiek noteikta šāda institūta struktūra:

-Direktors

- Direktora vietnieks zinātniski pētnieciskā darbā
- Direktora vietnieks - institūta Partijas arhīva direktors
- Komunistiskās (boļševiku) partijas vēstures sektors
- Tulkojumu sektors
- Partijas arhīvs
- Bibliotēka.⁵

Struktūra nemainās līdz pat 1969.gadam. No 1969.-1988.gada beigām struktūra ir šāda:

³ LVA, PA-200.f., 6.apr., 29.lieta, 15.-22.lapa.

⁴ LVA, PA-101.f., 7.apr., 13.lieta, 46.-47.lapa.

⁵ Turpat, 16.lieta, 126.-127., 149.-150.lapa.

PA-200.f., 14.apr., 1.lieta, 1.-2.lapa.

- Direkcija
- Partijas vēstures sektors
- Partijas celtniecības sektors
- Tulkojumu sektors
- Partijas arhīvs
- Bibliotēka.⁶

1988.gada beigās notiek izmaiņas un struktūra ir šāda:

- Direkcija
- Partijas vēstures sektors
- Partijas celtniecības sektors
- Tulkojumu sektors
- Nacionālo attiecību sektors
- Partijas arhīvs
- Bibliotēka
- Sabiedriskās domas pētīšanas un prognozēšanas centrs.⁷

Ar 1990.gada 15.maiju, kad ar LKP CK biroja lēmumu LKP CK Partijas vēstures institūts tiek pārdēvēts par LKP CK Sociāl-politisko pētījumu institūtu, tiek noteiktas izmaiņas arī institūta struktūrā:

- Direkcija
- Partijas vēstures sektors
- Partijas mūsdienu politikas sektors
- Partijas arhīvs
- Bibliotēka
- Sabiedriskās domas pētīšanas un prognozēšanas centrs.⁸

⁶ LVA, PA-200.f., 1.apr., 343.lieta, 12.-13.lapa.

⁷ Turpat, 13.apr., 76.lieta, 57.-62.lapa.

⁸ LVA, PA-101.f., 65.apr., 26.lieta, 41.-42.lapa.

LVA, PA-200.f., 15.apr., 4.lieta, 8.lapa.

Ar LKP CK 1990.gada 22.augusta biroja lēmumu politiskais un teorētiskais žurnāls "Padomju Latvijas Komunisti" tiek pārveidots par LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūta teorētisko žurnālu "Vēsture. Sociologija. Politika" un ar 1991.gada 1.janvāri institūtā darbojas teorētiskā žurnāla "Vēsture.Sociologija. Politika" redkolēģija.⁹

1945.gadā tiek izveidota institūta Zinātniskā padome zinātniski pētnieciskā darba plānu izskatīšanai un institūta sagatavoto darbu apstiprināšanai.¹⁰

1963.gada decembrī tiek izveidota PSKP vēstures Zinātniski pētnieciskā darba koordinēšanas republikāniskā padome, kas nodarbojas ar doktora un zinātņu kandidāta disertāciju un zinātnisko darbu tēmu apstiprināšanu un apspriešanu.¹¹

1971.gadā Zinātniski pētnieciskā darba koordinēšanas republikāniskai padomei tiek izveidotas 5 problēmu grupas (sekcijas) par tēmām:

- Revolucionāro Latvijas sociāldemokrātisko organizāciju vēsture (19.gs. 90-ie gadi - 1917.g. okt.)
- LKP vēsture buržuāzijas diktatūras periodā (1920.-1940.)
- LKP sociālisma celtniecības laikā (1940.-1941.g., 1945.-1958.g.)
- Partijas celtniecība
- Latvijas revolucionāri, kompartijas darbinieki.¹²

⁹ LVA, PA-101.f., 65.apr., 26.lieta, 181.lapa.

¹⁰ Turpat, 7.apr., 16.lieta, 127.lapa.

¹¹ LVA, PA-200.f., 1.apr., 249.lieta, 4.lapa.

¹² Turpat, 378.lieta, 8., 42.lapa.

1975.gadā tiek izveidots Zinātniski pētnieciskā darba koordinācijas republikāniskās padomes Prezidijs, kas darbojas padomes sēžu starplaikā.¹³

1975.gadā palielinās arī problēmu grupu (sekciju) skaits un to ir 11¹⁴, 1984.gadā - 12¹⁵, bet 1989.gadā - atkal tikai 5 un tās ir šādas:

- LKP buržuāziski demokrātiskās un sociālistiskās revolūcijas laikā (1904.-1920.g.)
- LKP buržuāziskās Latvijas periodā (1920.-1940.g.)
- LKP sociālistiskās celtniecības periodā (1940.-1985.g.)
- LKP pārbūves periodā
- LKP nacionālā politika.¹⁶

Ar 1986.gada 24.oktobra PSRS Ministru Padomes Augstākās atestācijas komisijas pavēli Nr.634 b tiek izveidota LKP CK Partijas vēstures institūta Specializētā padome doktora disertāciju aizstāvēšanai un zinātniskā grāda iegūšanai PSKP vēsturē, kuras pilnvaru laiks noteikts līdz 1990.gada 31.decembrim.¹⁷

LKP CK Partijas vēstures institūta (no 1990.gada 15.maija - LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūts) Partijas arhīva fondos ir 1946.-1947.gadā no Maskavas saņemtās LKP CK Ārzemju biroja LKP vēstures komisijas vairāk kā 1600 lietas¹⁸. Partijas arhīvā ir savākti dokumenti no visām Latvijas kompartijas un

¹³ LVA, PA-200.f., 1.apr., 435.lieta, 48.-49.lapa.

¹⁴ Turpat.

¹⁵ Turpat, 13.apr., 10.lieta, 37.lapa.

¹⁶ Turpat, 107.lieta, 15.-19.lapa.

¹⁷ Turpat, 14.apr., 74.lieta, 14.-15.lapa.

¹⁸ Turpat, 6.apr., 29.lieta, 16.lapa.

komjaunatnes organizācijām, kā arī LKP CK dokumenti.

1990.gada 10.decembrī Latvijas Republikas Augstākā Padome pieņēma lēmumu par Partijas arhīva iekļaušanu Latvijas Republikas arhīvu valsts sistēmā, kurā Latvijas Republikas Galvenajai Valsts arhīvu pārvaldei uzdots pārņemt Partijas arhīva fondus valsts sistēmā. 1991.gada 3.janvārī LKP CK birojā tiek pieņemts lēmums, kas atzīst Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu par nelikumīgu un tā izpildi par neiespējamu.¹⁹

LKP CK Lietu pārvaldei, LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūtam un Partijas arhīvam tiek uzdots nodrošināt Partijas arhīva fondu saglabāšanu un uz laiku liegt pētniekiem iespēju iepazīties ar arhīva fondiem.²⁰

Pamatojoties uz 1991.gada 23.augusta Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu Nr.324 "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību" un uz 1991.gada 24.augusta lēmumu Nr.334 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski-politisko organizāciju darbības pārtraukšanu" LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūts pārtrauca savu darbību.

Ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 1991.gada 26.augusta pavēli Nr.5 tika izveidota LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūta Partijas arhīva dokumentu pieņemšanas komisija, kas pārņēma LKP arhīvu un visus institūta neapstrādātos dokumentus.

¹⁹ LVA, PA-101.f., 67.apr., 8.lieta, 2.-3.lapa.

²⁰ Turpat.

II

Uz LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūta dokumentu aprakstīšanas brīdī fondā Nr. PA-200 ir 4070 lietas par 1915.-1989.gadu un 12 apraksti (Nr.1-11, 13).

1964.gadā Partijas arhīvs saņēma no Latvijas PSR Centrālā Valsts vēstures arhīva 2384 lietas - ieslodzīto revolucionāru klades, kas tika ieplānotas apstrādei un iekļaušanai 12.aprakstā.²¹ Tehnisku iemeslu dēļ 12.apraksta veidošana netika veikta.

Partijas arhīva fondos esošos dokumentus var iedalīt 2 grupās:

1.grupa - 1.-2., 6.-8., 10.-11. un 13.aprakstā iekļauto lietu dokumenti, t.i., institūta Direkcijas, Zinātniskās padomes, Zinātniski pētnieciskā darba koordinēšanas republikāniskās padomes un Prezīdija sēžu protokoli, zinātniski pētnieciskā darba plāni un atskaites par darbu, zinātnisko darbu manuskripti, atsauksmes, sarakste ar PSKP CK Marksisma-lenīnisma institūtu, LKP CK u.c. par zinātniski pētniecisko darbu u.c., štatu saraksti, tāmes, personas rēķinu kartītes, Partijas arhīva lietu izsniegšanas registrācijas žurnāli u.c. par 1945.-1989.g.

2.grupā - 3.-5. un 9.aprakstā iekļauto lietu dokumenti, t.i., strādnieku un revolucionārās kustības dalībnieku atmiņas, vēstules, dienasgrāmatas u.c., lielākoties kopijas, par 1989.-1990.g., Politpārvaldes statistisko atskaišu kopijas par 1922.-1939.g., Lielā Tēvijas kara dalībnieku atmiņas,

²¹

Skat. fonda Nr.PA-200 Fonda lietu.

evakuācijas dokumenti par 1941.-1945.g., kā arī citu arhīvu izziņas par revolucionārās kustības dalībniekiem, partijas darbiniekiem u.c.

Pirmo reizi LKP CK Partijas vēstures institūta dokumenti tiek nodoti Partijas arhīvā (no 1991.gada septembra - LVA Sociālpolitisko dokumentu daļa) 1948.gada 14.decembrī.

Fondā Nr.PA-200 lietas aprakstos ir sistematizētas pēc hronologiski strukturālā principa, lai gan ne vienmēr šis princips ir precīzi ievērots. Daļēji tas ir saistīts ar institūta darba specifiku, zinātniski pētniecisko darbu hronoloģiskajiem ietvariem u.c.

Personālsastāva lietas - pavēles par personālsastāvu, darbinieku personas kartītes, saraksti, kā arī atbrīvoto darbinieku personas lietas iekļautas aprakstos kopā ar institūta zinātniski pētnieciskā un arhīva darba dokumentiem.

Līdz 1986.gadam grāmatvedības dokumenti, t.sk. personas rēķinu kartītes, tiek fondēti PA-200.fondā. No 1987.gada līdz par 1991.gadam institūta grāmatvedība ir apvienota ar LKP CK grāmatvedību un tās dokumenti ir PA-101.fondā.

1991.gada septembrī LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūta dokumenti 75 maisi (900 kg) nonāca LVA Sociālpolitisko dokumentu daļā.

Dokumentu apstrādi un aprakstīšanu veica LVA Sociālpolitisko dokumentu daļas darbinieki no 1998.gada jūlija līdz novembrim. Rezultātā tika izveidoti 6 jauni apraksti ar 270 lietām.

Apvienoto lietu apraksts

1. 14.apraksts par 1945.-1989.gadu - 120 lietas

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

2.	15.apraksts par 1990.gadu	- 25 lietas
3.	17.apraksts par 1991.gadu	- 14 lietas
4.	19.apraksts par 1945.-1991.gadu	- 25 lietas

Personālsastāva lietu apraksti

5.	16.apraksts par 1990.gadu	- 27 lietas
6.	18.apraksts par 1991.gadu	- 59 lietas

Kopā 270 lietas

14.aprakstā lietas sistematizētas pa gadiem, bet gadu robežās - pēc nominālā principa un aptver laiku no 1945.-1989.gadam. Aprakstā iekļauta 1 personas lieta kā tas ir iepriekš.

Sākot ar 15.aprakstu, t.i. 1990.gadu par katru gadu ir atsevišķs apraksts. Arī personālsastāva dokumenti sistematizēti atsevišķos aprakstos pa gadiem.

15. un 17.aprakstā ir sistematizēti Direkcijas, Zinātniskās padomes sēžu un darbinieku sapulču protokoli, sarakste ar PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūtu un LKP CK par zinātniski pētniecisko darbu u.c., zinātniski pētnieciskā darba plāni, atskaites par zinātniski pētniecisko darbu, atsauksmes par rakstiem, monogrāfijām u.c. Lietas sistematizētas aprakstos pēc nominālā principa.

16. un 18.aprakstā ir sistematizētas personālsastāva lietas - pavēles par personālsastāvu, 1990. un 1991.gadā atbrīvoto darbinieku personas lietas (katras personas dokumenti veido atsevišķu lietu), darba grāmatīņu un to ieliktnu kustības žurnāls u.c.

Izveidots 19.apraksts par 1945.-1991.gadu. Tajā galvenokārt ir iekļauti saņemto un nosūtīto dokumentu registrācijas žurnāli un tie sistematizēti pēc nomināli hronologiskā principa.

Aprakstos iekļautas lietas, kas agrāk arhīvā netika nodotas, t.i.:

1. Specializētās padomes stenogrammas;
2. Zinātniski pētnieciskā darba koordinēšanas padomes problēmu grupu (sekciju) sēžu protokoli;
3. Akti par lietu un arhīva fondu nodošanu citiem arhīviem, organizācijām, muzejiem u.c., akti par lietu saņemšanu no citām organizācijām, akti par dokumentu un lietu nodošanu un pieņemšanu sakarā ar stāšanos jaunā amatā, t.sk. mainoties Partijas arhīva vadītājam.
4. Lietu nomenklatūra u.c.

LKP CK Sociālpolitisko pētījumu institūta fonda Nr. PA-200 aprakstīšanas rezultātā tika konstatēts, ka dokumentu sastāvs nav pilnīgs. Sastādīts akts par 1990.-1991.g. izstrūkstošajiem dokumentiem.

Darba rezultātā tika veikta dokumentu izvērtēšana kā rezultātā:

1. Sastāts Akts Nr.1, 05.10.1998., par dokumentu atlasī iznīcināšanai par 1400 lietām, kam nav praktiskas un vēsturiskas nozīmes.
2. Sastādīts īslaicīgi glabājamo lietu saraksts par 22 lietām.

Vad.arhīviste

S. Grīnvalde

S.Grīnvalde

Latvijas Komunistiskās partijas CK Partijas vēstures
institūts- PSKP CK Marksisma- Ļeņinisma
institūta filiāle

PA- 200.fonds

Vēsturiskās izziņas papildinājums

II

2000.gada janvārī- maijā tika veikta revolucionārās kustības, 1920.-
1940.gada Latvijas pagrīdes kustības dalībnieku, pēckara tautas saimniecības,
partijas un padomju darbinieku u. c. atmiņu, rakstu, rakstu krājumu, biogrāfisko
ziņu u. c. aprakstīšana.

Aprakstīšanas rezultātā tika izveidoti:

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

- 9. apraksta papildinājums par 1914.- 1989.- 89 lietas
- 14. apraksta papildinājums par 1958.- 1975.- 1 lieta
- 15. apraksta papildinājums par 1990.- 1 lieta
- 20. apraksts par 1913.- 1990.- 57 lietas
148 lietas

Pavisam fonds Nr. PA- 200 ir papildināts ar 148 lietām par 1913.- 1990.g.

Atmiņas par vēsturiskām personām un notikumiem, kā līdz šim, iekļautas
9.aprakstā, tikai tagad tās apvienotas sējumos. Katram sējumam ir iekšējais
apraksts ar atmiņu autora vārdu, uzvārdu alfabēta secībā, kā arī darba
nosaukumu.

Lietu virsrakstā dots vēsturiskā perioda, kurā darbojās persona, datējums,
bet darēšanas ailē- savākto dokumentu datumi. Tas pats attiecas uz 20.apraksta
lietu datēšanu.

No jauna izveidotajā 20.aprakstā aprakstītas dažādiem institūta
izdevumiem sagatavotās biogrāfiskās ziņas, kas sistematizētas alfabēta secībā,
apvienotas sējumos ar iekšējiem aprakstiem.

Latvijas Komunistiskās partijas CK
Partijas vēstures institūts-
PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūta filiāle

Latvijas Komunistiskās partijas CK
Sociālpolitisko pētījumu institūts-
PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūta filiāle

PA- 200. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1946.- 1991. gadu

I

50. gadu beigās un 1960. gadu sākumā LKP CK Partijas vēstures institūta partijas vēstures sektora vadībā strādāja divas partijas veterānu grupas, kas sabiedriskā kārtā vāca ziņas par revolucionārās kustības dalībniekiem.¹

1962. gada 9. aprīlī Partijas vēstures institūtā notika sapulce, kurā piedalījās pilsētas veco komunistu aktīvs un sapulci vadīja institūta direktors. Tajā tika nolemts izdot jaunā izdevumā "Kritušo revolucionāru piemiņas grāmatu", kas 1933.- 1936. g. iznāca Maskavā 2. sējumos "Prometeja" izdevumā un bija veltīta 1905.- 1907. g. revolūcijā kritušajiem cīnītājiem. Šajā sapulcē ievēlēja arī redakcijas komisiju.²

1962. gada 16. aprīlī notika redakcijas komisijas paplašināta sēde, kurā nolēma vākt papildus materiālu par revolucionārajiem cīnītājiem, kuru biogrāfijas ievietotas grāmatas pirmajā izdevumā un par cīnītājiem, kuru biogrāfijas grāmatā nav ievietotas. Tika paplašināts redakcijas komisijas sastāvs un organizēta autoru komisija un sekretariāts. Tā 1962. gada aprīlī izveidojās piemiņas grāmatas sabiedriskā redakcija, kas turpināja darboties uz sabiedriskiem pamatiem, un kuras uzdevums bija palīdzēt Partijas vēstures institūtam "Revolucionārās cīņās kritušo piemiņas grāmatas" jaunā izdevuma sagatavošanā.

¹ LVA PA- 200.f., 14.apr., 169.lieta, 1.- 3. lapa

² Turpat, 126.lieta, 1.- 4. lapa

Tika nolemts turpināt vākt biogrāfiskos datus par revolucionārās kustības dalībniekiem, sākot ar XIX gs.b.- 1940.g., sastādīt kartotēkas u.c.³

Sabiedriskā redakcija griezās pēc palīdzības pie dažādām organizācijām ar lūgumu vākt un sūtīt sabiedriskajai redakcijai biogrāfiskus datus, fotogrāfijas, atmiņas u. c. par revolucionārās kustības dalībniekiem. Darba gaitā tika organizētas aktīvistu grupas Maskavā, Ļeņingradā u. c. un organizēti sakari ar visām republikā esošām veco komunistu padomēm, novadpētniecības muzejiem u. c.

Ar 1966. gada 16. augusta LKP CK biroja lēmumu Partijas vēstures institūtam un Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Vēstures institūtam tika uzdots sagatavot izdošanai "Latvijas kritušo revolucionāru piemiņas grāmatu", piesaistot tās sagatavošanā augstāko mācību iestāžu vēsturniekus, revolucionāro cīņu dalībniekus, partijas veterānus. Lēmums paredzēja piemiņas grāmatas galvenās redakcijas izveidošanu, kas izvērtētu savāktos dokumentus un sagatavotu rakstus u. c.⁴

1967. gada 23. janvāra "Revolucionārās cīņās kritušo piemiņas grāmatas" galvenās redakcijas sēdē tika pieņemts lēmums par grāmatas I, II un III sējuma redkolēģiju izveidošanu un to sastāvu.⁵

Kā var spriest pēc dokumentiem, tad nav vienveidības piemiņas grāmatas nosaukumā.⁶

Darba gaitā radās atziņa, ka revolucionāro cīnītāju biogrāfiju atlase pēc principa- "revolucionārās cīņās kritušie" bija pamatota pirmā izdevuma sagatavošanas laikā, kad dzīvie cīnītāji iecerēja grāmatu kā pieminēkli saviem kritušajiem biedriem, taču uz jaunā izdevuma sagatavošanas brīdi šis kritērijs nedeļa iespēju grāmatā ievietot dzīvo, nopelniem bagāto revolucionārās kustības dalībnieku biogrāfijas. Tā radās nepieciešamība par kritēriju noteikt revolucionāro cīnītāju nopelnus attiecīgā vēstures posmā un grāmatu nosaukt par "Latvijas revolucionāro cīnītāju piemiņas grāmatu", kā tas ir no 1971. gada, kad šādu nosaukumu pieņem arī piemiņas grāmatas galvenā redakcija.⁷

³ LVA PA- 200.f., 14.apr., 144. lieta, 1.- 4. lapa,

Turpat, 169.lieta, 1., 6. lapa

Turpat, 1. apr., 385. lieta, 33. lapa

⁴ LVA PA-101.f., 29.apr., 42.lieta, 206.- 207.lapa,

Turpat, 81.lieta, 38.- 55.lp.

⁵ LVA PA-200.f., 14.apr., 137.lieta, 1.lapa

⁶ LVA PA- 101.f., 29, apr., 42. lieta, 206.- 207. lapa

LVA PA- 200.f., 14. apr., 132. lieta, 2. lapa;

Turpat, 137. lieta

⁷ LVA PA- 200.f., 1.apr., 385.lieta, 12.- 15., 17.- 20. lapa

II

1999.gada jūlijā- novembrī tika veikta neapstrādāto "Latvijas revolucionāro cīnītāju piemiņas grāmatas" dokumentu aprakstīšana. No dokumentiem tika atlasītas 76 lietas, t.sk., arī citu zinātnisko darbu manuskripti, sēžu protokoli, akti u.c., kas tika iekļauti 200. fonda aprakstu papildinājumos. Revolucionāro cīnītāju biogrāfijas, autobiogrāfijas, atmiņas u.c., kā līdz šim, tika iekļautas 36. fondā- "Latvijas revolucionāro cīnītāju piemiņas grāmatas redakcija".

Ir sastādīti 3 aprakstu papildinājumi un izveidotas 76 pastāvīgi glabājamās lietas:

Apvienotais lietu apraksts

14. apraksta papildinājums par 1946.- 1988. gadu - 63 lietas

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

15. apraksta papildinājums par 1990. gadu - 12 lietas

17. apraksta " par 1991. gadu - 1 lieta

kopā - 13 lietas

Pavisam fonds Nr. PA- 200 ir papildināts ar 76 lietām

Tāpat kā iepriekš, lietas 14. apraksta papildinājumā sistematizētas pa gadiem, bet gadu robežās- pēc nominālā principa un aptver laiku no 1946. g. līdz 1986. g. Par 1990.g. un 1991.g. lietas sistematizētas, kā līdz šim, atsevišķos aprakstos.

14. apraksta 142. un 160. lietā protokoli ir par vairākiem gadiem, jo tie rakstīti žurnālā. Tā kā sabiedriskās redakcijas atskaites par gadu ir 1 lapa, tad tās ir apvienotas lietā par vairākiem gadiem.

Vad. arhīviste

S. Grīnvalde

S. Grīnvalde

**Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas
Sociālpolitisko pētījumu institūts –
PSKP CK Marksisma-ļeņinisma institūta filiāle**

Fonds Nr. PA-200

Vēsturiskās izziņas papildinājums

II

2012.gada septembrī, veicot Latvijas Komunistiskās partijas (turpmāk LKP) fondu dokumentu pārvietošanu, tika apzināti neuzskaitīti neaprašīti dokumenti – 1000 glabāšanas vienības.

Veicot dokumentu izpēti konstatēts, ka tie ir 20.gs. 20.-30.gados Centrālcietuma ieslodzīto rakstītās dienasgrāmatas, darbu konspekti u.c.

Minētie dokumenti līdz ar kartotēku LKP arhīvā nonākuši 1964.gada 17.novembrī no Latvijas PSR Centrālā valsts vēstures arhīva, izpildot Latvijas PSR Ministru padomes Arhīvu pārvaldes 1964.gada 20.janvāra rīkojumu Nr.92/24.

Kā nesakārtoti šie dokumenti pieminēti LKP arhīva fondu nodošanas-pieņemšanas aktā, kad 1991.gada 26.augustā-21.septembrī LKP arhīvs iekļauts Latvijas Valsts arhīvā (LVA). Arī LVA Sociālpolitisko dokumentu daļas vadītājas vietnieces A.Ventaskrastes 1996.gada 18.septembra paskaidrojumā par PA-200 fondu lietu esamības pārbaudi norādīts, ka 12.apraksta lietas ir neapstrādātas, savukārt 1998.gadā sastādītajā PA-200 fonda vēsturiskajā izziņā norādīts, ka no Latvijas PSR Centrālā valsts vēstures arhīva saņemtās lietas - ieslodzīto revolucionāru klades iekļānātas apstrādei un iekļāušānai 12.aprakstā, bet tehnisku iemeslu dēļ darbs nav veikts.

2012.-2015.gadā veikta šo dokumentu aprakstīšana, izveidojot pastāvīgi glabājamo lietu aprakstu Nr.12 „Vidzemes guberņas cietumā, Rīgas Centrālcietumā u.c. cietumos ieslodzītajiem Latvijas iedzīvotājiem konfiscēto piezīmju burtnīcu, dienasgrāmatu un vēstuļu kolekcija” par 1905.-1940.gadu ar sekojošu sistematizāciju:

- lietas Nr.1-1765 veido ieslodzīto sarakstītās burtnīcas, kas sistematizētas alfabētiskā secībā pēc to sastādītāju uzvārdiem, norādot arī cietumu, kurā persona bijusi ieslodzīta;
- lietas Nr.1766-1782 veido nezināmu ieslodzīto sarakstītās burtnīcas, vēstules, dzejas u.c.;
- lietas Nr.1783-1788 veido ieslodzīto slepenā savstarpējā sarakste;
- lietās Nr.1789-1792 iekļauta 1957.-1990.gadā sastādītā uzziņu informācija par ieslodzīto burtnīcu kolekciju, kā arī kartotēku;
- lietās Nr.1793-1794 iekļauta 1956.-1982.gadā sastādītā ieslodzīto - burtnīcu autoru kartotēka;
- lietā Nr.1795 iekļauta 1982.gadā sastādītā burtnīcu tematiskā kartotēka. Bijušie politieslodzītie 1982.gadā izstrādāja īpašu burtnīcu satura tēmu rādītāju (1791., 1792.lieta). Atbilstoši šim tēmu sarakstam tika izveidotas kartītes, katrai tēmai atbilstoši sava kartīte. Kartītē reģistrētas visas klades, atbilstoši ar alfabētiskās kartotēkas kartītes numuru, klades numuru un lapas numuru, kur var atrast tekstus, kas atbilst šai tēmai.
- lietā Nr.1796 iekļauta 1956.-1977.gadā sastādītā iztrūkstošo burtnīcu kartotēka.

Kartotēkās (1793.-1796.lieta) iekļauto kartīšu atbilstība patreizējam faktiskajam burtnīcu esības stāvoklim aprakstīšanas gaitā nav pārbaudīta.

Dokumentu valoda – galvenokārt latviešu un krievu, atsevišķi dokumenti vācu, franču, esperanto u. c. valodās.

Dokumentus aprakstīja un vēsturiskās izziņas papildinājumu sastādīja
Dokumentu saglabāšanas daļas vecākais eksperts
2015.gada 29.decembrī

Mārcis Raudis